

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 241. An etiam pro defensione vitæ & membrorum parentum,
prolium, fratrum conjunctorum imò & extraneorum innocentium liceat
inustum aggressorem occidere cum moderamine inculpatæ tutelæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

se poterat alio modo defendere, ut Pith. l. c. juxta declarationem Cardin. Concil. apud Gallemart. loc. et. Concil. n. 3. Porro necesse non esse, ut in specie probetur necessitas defensionis, sed satis esse, ut proberetur simpliciter, occisionem factam ad sui defensionem, tradit Clarus v. homicidium. n. 33. ci- tans Bald. in L. solam. c. de tesiib. n. 11. Decian. in L. ut vim. ff. de f. & f. n. 17. qui dicit communem; addens, se putare ab ea in practica non esse recedendum, nihilominus contrariam esse receptionem, dicit Monchiaca. Controvers. iustif. c. 10. n. 6. De cetero ampliatur responsio primò, ut non fiat irregularis, etiam si aggredi volentem præveniat & occidat; non enim tenetur expectare, donec ab alio præveniatur, modò aliud Medicum evadendi mortem non adsit, Pith. n. 78. cum Nav. man. c. 25. n. 2. in fin. Secundò, ut etiam juxta dicta sufficiat, ad evitandam irregularitatem, homicidium committi ob defensionem contra mutilationem, si aliter integritas membrorum servari nequit, Suar. l. c. f. 2. n. 6. Sicut enim mutilatio æquiparatur homicidio, ad contrahendam irregularitatem, ita defensio à mutilatione æquiparatur defensioni à morte, quod ad evitandam irregularitatem. Tertiò, ut irregularis non fiat, qui ob defensionem necessariam sui occidit innocentem, v. g. furiosum vel amantem, si aliter salvare se nequeat, cum tunc cædes innocentis habeat se per accidens non intenta, sed sequuta ex opere licito & necessario, Barb. in Clem. f. furiosus. n. 17. Quartò, dum non potens se defendere advocat alium, qui se defendat, & si occidit injustum invasorem, cum quod licet alicui facere per se, licet etiam facere per alium, & censetur tunc facere per se ipsum, Nav. man. c. 27. num. 212. Pith. l. c. & apud hunc Avila. Quintò, ut non fiat irregularis, etiam si occidat cum odio interno, & appetitu vindictæ, modò revera occidat ad se defendendum, quia tunc actus ille internus non sufficit, ad inducandam irregularitatem, dum homicidium procedit quidem cum illo actu seu odio, non autem pùè ex eo; uti procederet pùè ex spiritu vindictæ, si post sedatam rixam vulneratus ex intervallo insultum faceret in vulnerantem, eumque occideret, aut mutilaret, Clarus L. 5. §. homicidium. n. 34.

2. Quod attinet ad moderamen inculpatæ tutelæ, (in quo, si excessum, puniri posse excedentem, non quidem penâ alias ordinariâ homicidii, sed foliū juxta excessum illum penâ extraordinariâ, & mitiore arbitrio Judicis, & hoc non solum, quando excessit modum ex culpa, sed etiam ex dolo, astruit Clar. l. c. dicens, sic statu communiter) ad moderamen, inquam, illud tria requiruntur, scilicet causa, modus, tempus, ut idem Clar. l. c. & re ipsâ alii D. D. ad causam defensionis spectat, ut eam præcedat injusta invasio, antehanc enim occisio facta non erit sui defensio, sed alterius invasio; suffici tamēa certò prævisa, ut mox imminens, quia non est necesse, expectare invadentem, sed is præveniri potest, juxta mox dicenda. De cetero justa invasio non est causa, tene defendendi occidendo vel mutilando invadentem, sic ministri justitiae invadentes reum, ab eo occidi nequeunt, quia hi non invadunt, ut occidant, sed ut mandatum Judicis exequantur, Pith. n. 92. Ad modum defensionis spectat, ut ea sit proportio nata injustæ invasionis, & non excedat necessariam defensionem, arg. c. ut fame, de sent. excomm. juncta L. scientiam. §. 4. ff. ad Leg. Aquil. sic moderamen inculpatæ tutelæ exedit, qui pugnis se invadentem, armis propulsat,

mutilat & occidit: Item, qui occidit eum, quem vulnerando & mutilando repellere poterat ad propriam vitam, & membra tuenda; item, qui occidit & mutilat, dum sine gravi incommodo fugere, vel clamando implorandoque auxilium salvare se poterat: Quod spectat ad tempus, moderamen excedit, qui non in continenti, quo injustam aggressiō patitur, aut quo quis certò eam imminentem cognoscit, sed ex intervallo, postquam aggressor abiit, aut nocere & aggredi destitit, eundem aggreditur; quia haec aggressio non habet rationem defensionis necessaria, sed sumptionis vindictæ, Suar. l. c. n. 9. Pith. n. 92. qui idem esse dicit cum Farin. pr. crim. p. 5. q. 125. n. 378. de eo, qui aggressorem cadentem in terram occidit, nisi probabiliter timeret, prostratum resurreeturum, & le denuo aggressorum, aut amicos illius continuo accursuros ad ei opem ferendam. Necesse tamen non est semper, ut quis ab altero invadatur, sed potest eum mox le aggressorum prævenire, dum timet, se non posse inimico propriis accedenti resistere, quia tunc præventio illa non tam esset aggressio, quam pura defensio, quæ alias nimis lera esse posset, Nav. L. 5. cons. 31. b. t. Suar. l. c. f. 1. n. 7. Pith. l. c. juxta dicta a nobis paulò supra. Jam vero, num haec tria requisita ad moderamen inculpatæ tutelæ sint servata, prudentia & arbitrio Judicis relinquendum, cum de factis particularibus, ob varias eorum circumstantias, regula certa statui non potest; ita Farin. l. c. n. 395. Suar. l. c. Pith. cit. n. 92. in fine.

*Quæst. 241. An etiam, pro defensione vi-
tæ & membrorum parentum proli-
am, fratrum, conjunctorum, imo &
extranorum innocentium liceat inju-
stum aggressorem occidere cum mode-
ramine inculpatæ tutelæ?*

R Esp. Licitum est, pro defensione vitæ & mem- brorum tam sanguine conjunctorum, quam extranorum innocentium occidere injustum eorum invasorem, adeoque citra quod incurritur irregularitas, Farin. pr. crim. q. 124. à n. 267. Clarus L. homicidium. n. 27. citatis alii, utrumque dicens, esse lentiū communem, & ab omnibus DD. approbatam, arg. Can. fortitudo. 23. q. 3. juncta c. dilectio. §. Et quidem, de sent. excom. in 6. L. I. §. 4. ff. ad Leg. Cornel. de Scac. ubietiam injictæ crimi- nis reus censetur, qui, cum potest, alium innocentem non defendit, intellige etiam occidendo invasorem iniquum, dum aliter non potest, cum quisque jubetur proximum diligere sicut se ipsum. Unde in Scriptura Exod. 2. v. 11. laudatur Moyses, quod Ægyptum injustum aggressorem Hebrei occiderit, & absconderit in fabulo. Ampliatur responsio à Claro n. 29. ita, ut generaliter indistincte intelligenda sit, adeoque liceat quoque pro defensione sua, conjunctorumque suorum, imo & extra- neorum occidere Clericum injustum invasorem, uti tenent Canonista indistincte, & Abb. in c. si verò il. 1. n. 11. de penit. dicit communem, & quidem, ut percussor Clerici in hoc casu non incurrit excommunicationem, (adeoque multò minus irregularitatem) etiam si defensor in defendendo modum excedat, modò id ex proposito non faciat, Clar. n. 30. cum Gl. in c. significati. il. 2. b. t. v. tutela, quam communiter approbatam dicit Curtius Sen. cons. 20. post n. 41. vers. confirmatur.

R. P. Leur. Jur. can. Lub. V.